

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

160. An Sacerdos in casu necessitatis possit forminam in responsione
ministram adhibere in celebratione Missarum? Ex part. 2. tr. 14. res. 44.
p.96.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

cer fœminam posse immediatè, & proximè Sacerdoti ministrare, quod omninò negandum esse puto, cum sit contra communem Doctorum sententiam, & contra Ecclesiæ consuetudinem, & contra Nugnum insurgit nouissimè Tamburinus *opusc. de Sacrificio Missæ*, lib. 1. cap. 7. §. 5. n. 3. & Trullench. *de Sacram. lib. 3. cap. 8. dub. 2. n. 2.* & me citato P. Aucta *de Sacram. Euchar. q. 11. sect. 9. §. si verò nullus.*

RESOL. CLX.

An Sacerdos in casu necessitatis possit fœminam in responsione ministram adhibere in celebratione Missarum? Ex part. 2. tract. 14. Ref. 44.

Sup. hoc in Ref. præterita §. Ad. dit. vsque in finem dicat Ref.

§. 1. **N**egatiuè respondet Layman *lib. 4. tract. 5. cap. 6. num. 13.* Homobonus *de exam. Eccl. p. 1. tract. 1. cap. 1. §. 9. 146.* Suarez *in 3. p. tom. 3. disp. 88. sect. 1.* Villalobos *in summ. p. 1. tract. 8. diff. 34. n. 1.* Ioan. de la Cruz *in direct. cons. p. 2. de sacr. Missæ. q. 3. dub. 5. concl. 2.* Zanardus *in direct. Theol. p. 1. de sacrif. Missæ. cap. 1. §. in fine.* Pitigianus *in 4. tom. 1. disp. 13. q. 2. art. 5. in fine.* Fernand. *in exam. Theol. p. 3. cap. 5. §. 4. n. 7.* Squillante *de oblig. Cler. part. 2. dub. 23. n. 70.* Molfes. *in sum. tom. 1. tract. 3. c. 10. n. 40.* & alij ex autoritate cap. 1. *de cohab. Cler. & mul.* vbi dicitur, vt nulla fœmina ad altare præsumat accedere, aut Presbytero ministrare.

2. Sed non reticebo, Didacum Nugnum *in 3. p. tom. 2. p. 83. art. 6. dub. 1. fol. mibi 516. col. 2.* contrariam sententiam docere, nempe quòd si non sit vir, vel ille non possit ministrare, quòd tunc debet fœmina & respondere, & ministrare: nam ex hoc nullum sequitur inconueniens, & ex alia parte fit sacrificium debito modo, sine confusione, & verificantur salutationes ad populum, & responsiones. Ad argumentum contrarium respondet, illa verba intelligenda, extra tempus grauis necessitatis, hoc enim manifestè significat verbum illud, *non præsumat*, in nostro enim casu fœmina non præsumit, sed hoc facit ex commissione Sacerdotis, propter stantem necessitatem: & Sacerdotem ita celebrantem, nempe cum fœmina, non peccare mortaliter, putauit Syluius *in 3. p. q. 83. art. 5. in respons. ad 12.* sed tu tene primam opinionem.

RESOL. CLXI.

An sacerdos celebrans Missam, si alium non habeat, possit vti Ministro excommunicato non denunciato? Et quid in graui necessitate, si talis sit excommunicatus denunciandus, & vitandus? Ex part. 5. tract. 9. Refol. 91.

§. 1. **A**ffirmatiuam sententiam docet Cornejo *in 3. part. tract. 5. de excomm. disp. 10. §. 4. ex errore 8. dub. 2.* cui adde Suarez *disp. 12. sect. 1.* & Turrianus *lib. 2. de excomm. disp. 11. dub. 1.* quia in tali Ministro potest considerari, vel indignitas personæ si est in peccato mortali, & hæc ratio non impedit, quia ad inferiendum Missæ non est status gratiæ necessarius, vel prohibitio Ecclesiæ comparatione talis officij, & hæc credi potest pro tali euentu suspendi ab Ecclesia, quæ doctrina intelligenda est, quando grauis vrgeret causa faciendi Sacrum, alias, vt sæpè diximus, Concilium Constantien. nullum fauorem concederet excommunicato: vnde etiam si non sit denunciatus, priuatur hac communicatione. Notat etiam Turrianus quòd si loquamur de excom-

municato vitando post denunciationem, idem dubium esse potest, an in casu necessitatis possit inferi Missæ, in quo consideranda est grauis necessitas.

RESOL. CLXII.

An Sacerdos peccet mortaliter, si in aliquo loco, ubi non adest Missale, celebrat Missam? Et an Sacerdotes, quibus debilis est facultas videndi, si memoria callent, possint dicere Missam sine Missali? Ex part. 2. tract. 14. Ref. 46.

§. 1. **H**anc questionem indecisam reliquit Suarez *in 3. p. & disp. 81. sect. 6.* & in affirmatiuam sententiam videtur inclinare Reginaldus *in 2. lib. 29. cap. 9. part. 2. sect. 6. n. 197.* & docet apertè Esguendez *tract. 1. lib. 3. c. 2. n. 23.* Valquez *in 3. p. tom. 1. disp. 23. cap. 3. n. 26.* & Fillius. *tom. 1. tr. 8. c. 1. n. 17.* 2. Sed ego cum Layman *lib. 4. tract. 5. cap. 6. num. 13.* Villalobos *in sum. p. 1. tract. 8. diff. 34. n. 1.* & Lellama *in sum. tom. 1. de Euchar. cap. 20. post 8. concl. p. 10.* in tali casu Sacerdotem non peccare, dummodo sit ita instructus, & de sua memoria confidens, vt certè non dubitaret posse se omnia integrè dicere sine Missali, quamuis non sine alio libro libro Missalis, & notam aliquam incurrat apud alios. Hinc Valquez *vbi supra*, putauit Sacerdotes, quibus debilis est facultas videndi, si memoria callent, posse.

RESOL. CLXIII.

An Sacerdos vrens Missali Romano possit celebrare iuxta Ritus receptum in loco, per quem transit, etiam si discrepat à Romano, iam in Ecclesia seculari, quam Regulari? Ex p. 4. tr. 4. & Missæ. Ref. 93.

§. 1. **V**t si, v. g. quis transiret per monasterium Monachorum D. Benedictini, D. Dominici, &c. & responderet affirmatiuè Ioannes Prepositus *in 3. part. quest. 83. art. 4. dub. 5. num. 190.* quod non tantum intelligit de Ecclesia seculari, sed etiam de Regulari, & ideo Religiosum, vel sacralatem transeuntem per monasterium quod vitur alio Missali quàm Romano, posse in eo monasterio celebrare iuxta ritum ibidem receptum, neque videti in hoc parte plus permittendum existenti in Ecclesia seculari quàm in loco regulari, quia non est potius privilegium respectu Religiosorum, quàm respectu secularium, vt propterea sit dicendum externas personas posse celebrare in Ecclesia seculari, iuxta illius ritum, non verò in regulari, cum singulari Ecclesiæ minus regulares, quàm saculares relinquuntur antiquæ consuetudini. Ex quo deducitur idem dicendum si ritus celebrandi Missam in proprio loco & alieno discrepat à Romano, scilicet aliquem festam existentem posse celebrare iuxta ritum receptum in loco vbi celebrat, & hæc omnia docet Prepositus *loco cit.* quæ alij non approbant, & melius citata hanc questionem an aliquid sit declaratum à sacra Cardinalium Congregatione.

RESOL. CLXIV.

An Sacerdos in celebrando non obseruans Rubricam Missalis peccet mortaliter? Et quid si vnam, vel alteram Rubricam non obseruauerit?